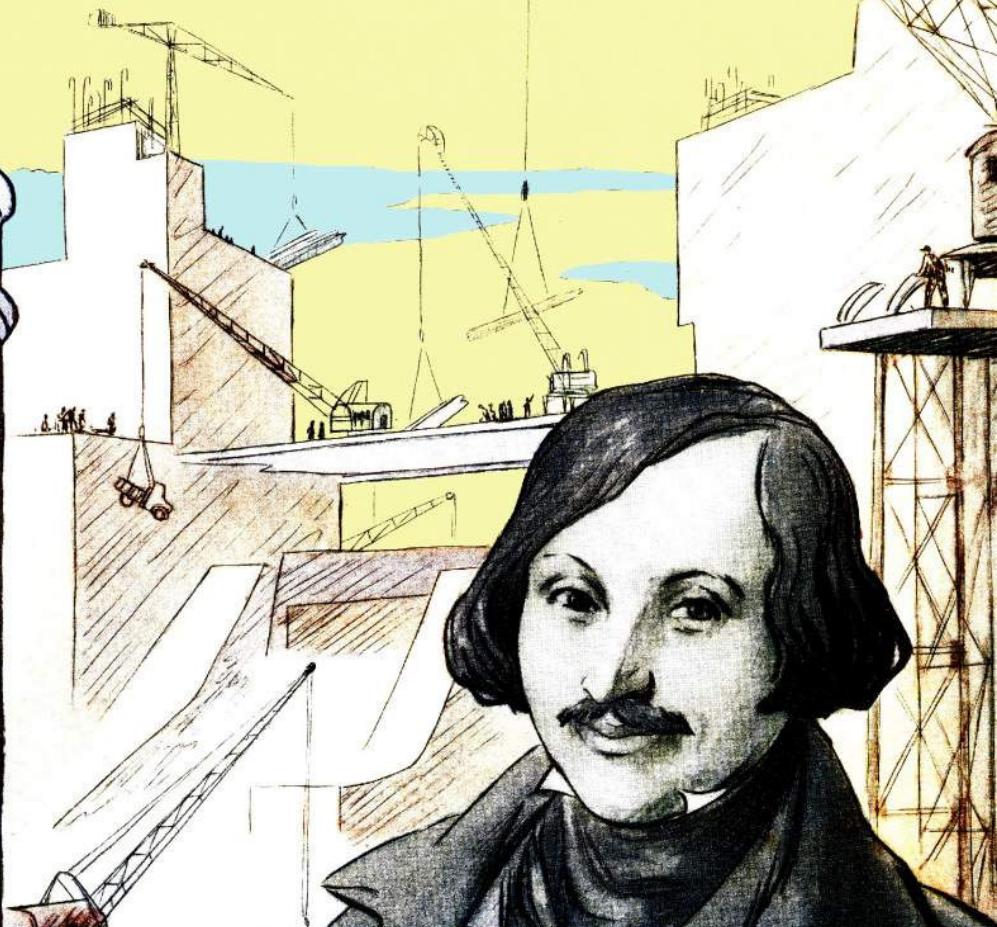

п е р е ць

ПЕРЕДОВИКИ
БУДОВИ КОМУНІЗМУ

— Бували й по інших землях товариші, але таких, як в Руській землі, не було таких товаришів.

(М. В. ГОГОЛЬ. «Тарас Бульба»).

СМІХ—ВЕЛИКЕ ДІЛО

(М. В. ГОГОЛЬ ПРО ГУМОР І САТИРУ)

...Сміх серйозніший і глибший, ніж гадають. Не той сміх, що по-роджується тимчасовою роздратованістю, жовчним хворобливим нахилом характеру; не той також легковажний сміх, що служить для пустої розваги й забави людей; але той сміх, який увесь ви-промінюється з світлої природи людини...

***
Несправедливі ті, які кажуть, що сміх не впливає на тих, проти

котрих спрямованій, і що шахрай перший посміється з шахрая, показаного на сцені: шахрай-насадок посміється, але шахрай-сучасник не в силі посміятися!

***
...Несправедливі ті, які кажуть, нібито обурює сміх. Обурює тільки те, що похмуре, а сміх ясний.

***
...Виженемо наших душевних лиходіїв! Є засіб, є бич, яким

можна вигнати їх. Сміхом, мої благородні співітчизники! Сміхом, котрого так бояться всі наші низькі пристрасті! Сміхом, який створено на те, щоб сміятися з усього, що ганьбить справжню красу людини.

***
Сміх — велике діло, він не від-німає ні життя, ні маєтку, але пе-ред ним винуватий, мов зв'язаний заєць.

***
...У кому вже немає духу посміятися з власних недоліків своїх, краще тому вік не сміятися..

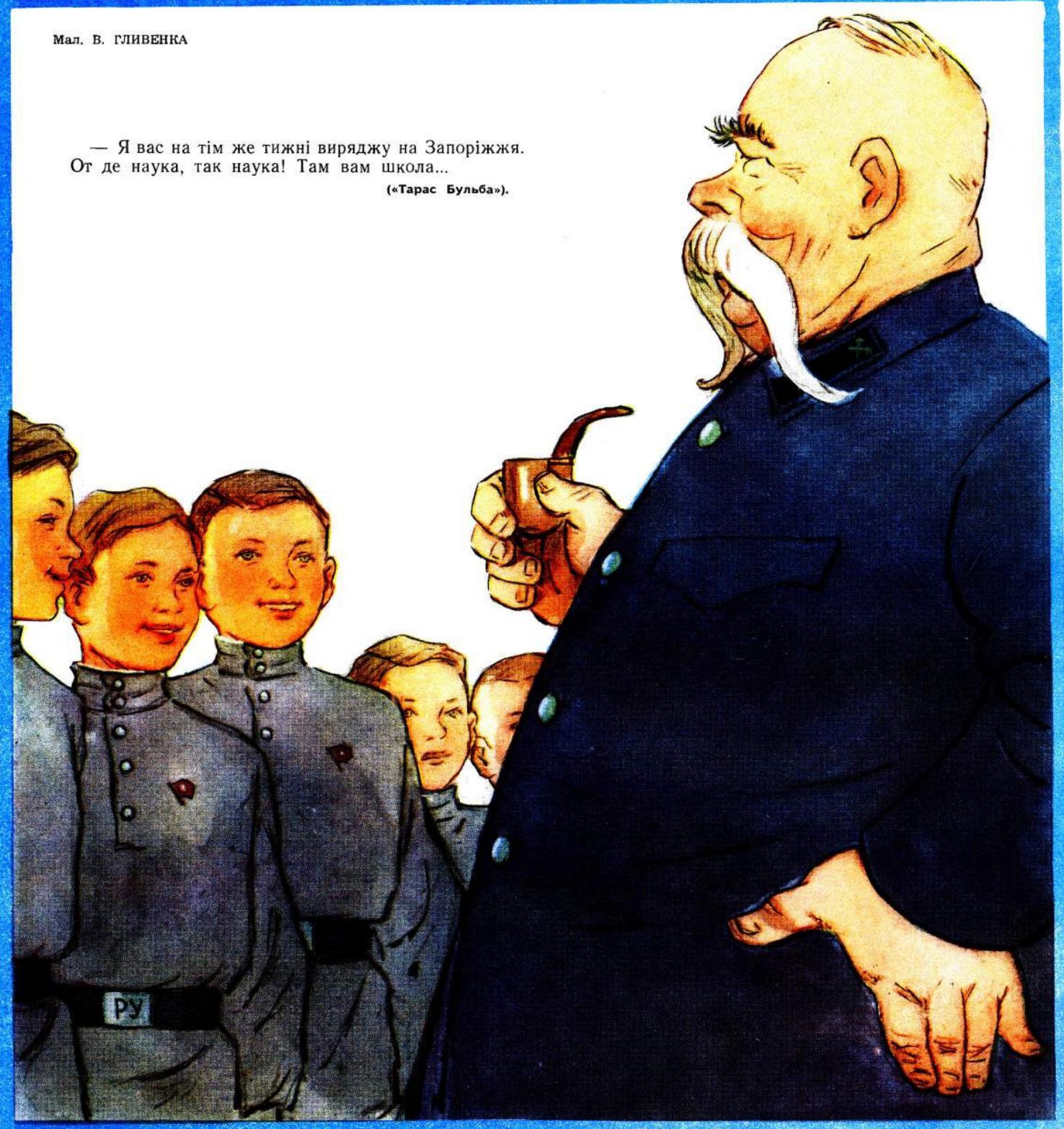
***
Якщо сила сміху така велика, що її бояться, отже, її не слід ви-трачати попустому.

***
...Насмішки боїться навіть той, що вже нічого не боїться на світі.

Мал. В. ГЛІВЕНКА

— Я вас на тім же тижні виряджу на Запоріжжя.
От де наука, так наука! Там вам школа...

(«Тарас Бульба»).

Р Е В І З О Р

(ЗАКЛЮЧНІ СЦЕНИ З КОМЕДІЇ)

Я ВА VIII

**Ті ж і поштмейстер поспіхом,
з розпечатаним листом у руці.**

ПОШТМЕЙСТЕР. Дивна справа, панове! Чиновник, що ми його вважали за ревізор, зовсім не ревізор.

ВСІ. Як не ревізор?

ПОШТМЕЙСТЕР. Зовсім не ревізор, я дізнаєсь про це з листа...

ГОРОДНИЧИЙ. Що ви? що ви? з якого листа?

ПОШТМЕЙСТЕР. Та з його ж власноручного листа. Приносять до мене на пошту листа. Глянув на адресу, бачу: «на Поштамтську вулицю». Я так і завмер. «Ну», гадаю собі, «напевно, знайшли непорядки по поштових часті і повідомляє начальство». Узвіс та й розпечатав.

ГОРОДНИЧИЙ. Як же ви?

ПОШТМЕЙСТЕР. Сам не знаю, нечиста сила підбила. Покликав був уже кур'єра на те, щоб послати його ештафетою, — але така мене взяла цікавість, що й зроду такої не відчував. Не можу, не можу, почую, що не можу, тягне мене, от тягнє й квит. В одній усі так от і чую: «Ой, не розпечатуй! загинеш, як курка», а в другій ніби бік яскіні: «Розпечатай! розпечатай! розпечатай!» і як придавав сургуч по жилах огонь, розпечатав — мороз, й-богу, мороз, і руки тримятися, і в очах темно.

ГОРОДНИЧИЙ. Так як же ви насмілились розпечатати листа такої уповноваженої особи?

ПОШТМЕЙСТЕР. Та ж бо їштука, що він і не уповноважений і не осoba!

ГОРОДНИЧИЙ. А що ж він, по-вашому, таке?

ПОШТМЕЙСТЕР. Ні се, ні те: чорт знає, що таке!

ГОРОДНИЧИЙ (запальнно). Як ні се, ні те? Та як ви смієте називати його ні тим, ні сим, та ще чорт знає чим? Я вас під арешт...

ПОШТМЕЙСТЕР. Хто? ви?

ГОРОДНИЧИЙ. Так, я!

ПОШТМЕЙСТЕР. Руки короткі.

ГОРОДНИЧИЙ. А ви знаєте, що він же ніть з моєю дочкою, що я сам буду вельможою, що я аж в самісінський Сибір запрото?

ПОШТМЕЙСТЕР. Ех, Антоне Антоновичу! Що Сибір? Далеко Сибір. От краще я вам прочитаю. Панове! Дозвольте прочитати листа?

ВСІ. Читайте, читайте!

ПОШТМЕЙСТЕР (читає). «Спішу повідомити тебе, душа Тряпіцкін, які з мою чудеса. По дорозі обчистив мене, як липку, піхотний капітан, так що трактирник хотів уже посадити мене в тюрму, як ось по моїй петербурзькій фізіономії й по костюму все місто взяло мене за генерал-губернатора. І я тепер живу в городничого, журую, упадаю наполовину біля його дружини й дочки; не вирішила тільки, з котрої почати; гадаю, спочатку з мамочки, бо, здається, зразу готова до всіх послуг. Пригадаєш, як ми з тобою бідували, обідали на шарманку, і як колись кондитер ухопив мене за комір з приводу пойдених пиріжків коштом приступків агліцького короля? Тепер зовсім наїваки повернулося. Всі мені позичають скільки завгодно. Оригінали страшенні. Ти б луснув зо сміху. Ти, я знаю, статейки попи-суети: вмісти їх у свою літературу, по-перше: городничий — дурний, як сива шкапа...»

ГОРОДНИЧИЙ. Не може бути! Там нема чого.

ПОШТМЕЙСТЕР (показує листа). Чи тає сам!

ГОРОДНИЧИЙ (читає)... «Як сива шкапа». Не може бути! Це ви самі написали.

ПОШТМЕЙСТЕР. А як би це я міг писати?

АРTEM ПІЛІПОВИЧ. Читайте!

ЛУКА ЛУКІЧ. Читайте!

ПОШТМЕЙСТЕР (читає далі). «Городничий — дурний, як сива шкапа...»

ГОРОДНИЧИЙ. О, чорт забери! Треба ще повторювати! Ніби воно там і так не стоїть.

ПОШТМЕЙСТЕР (читає далі). «Хм... хм... хм... хм... «сива шкапа». Поштмейстер теж хороша людина...» (припиняє читати). Ну, тут про мене він теж неприєстно висловився.

ГОРОДНИЧИЙ. Ні, читайте!

ПОШТМЕЙСТЕР. Та наївщо?

ГОРОДНИЧИЙ. Ні, чорт забери, коли вже читати, та читати! Читайте все!

АРTEM ПІЛІПОВИЧ. Дозвольте, я прочитаю. (Надіває сокуляри. Й читає). «Поштмейстер достеменно департаментський сторож Михаїл, мабуть, також, негідник і пе, як чіп».

ПОШТМЕЙСТЕР (до глядачів). Ну, підиймочисько, якого слід одішмагати: більше нічого!

АРTEM ПІЛІПОВИЧ (читає далі). Доглядач над богоугодними закладами... і... і... і...» (засіється):

КОРОБКІН. А чого ж ви зупинилися?

АРTEM ПІЛІПОВИЧ. Та якесь нечітке письмо... А втім, видно, що мерзотник.

КОРОБКІН. Дайте мені! от у мене, я думаю, краї очі. (Береглисся).

АРTEM ПІЛІПОВИЧ (не даючи листа).

Ні, це місце можна пропустити, а там далі чітко.

КОРОБКІН. Та дозвольте, я вже сам знаю. **АРTEM ПІЛІПОВИЧ.** Прочитати я й сам про читаю, далі, справді, все вже чітко.

ПОШТМЕЙСТЕР. Ні, все читайте! адже раніше все читано.

ВСІ. Віддайте, Артеме Піліповичу! віддайте листа! (до Коробкіна). Читайте!

АРTEM ПІЛІПОВИЧ. Зара! (Віддає листа). От, дозвольте... (затуляє пальцем). От звідси читайте. (Всі підходять до нього).

ПОШТМЕЙСТЕР. Читайте! Читайте! дурни, все читайте!

КОРОБКІН (читає). «Доглядач за богоугодними закладами Земляника — справжня свиня в ярмулці».

АРTEM ПІЛІПОВИЧ (до глядачів). І не дотепно! Свиня в ярмулці! Де ж видано свиню в ярмулці?

КОРОБКІН (читає далі). «Доглядач шкіл насікрай протух увеси цибулею».

ЛУКА ЛУКІЧ (до глядачів). Й-богу, і в рот ніколи не брав цибули.

АМОС ФЕДОРОВИЧ (на білі). Слава богу, хоч про мене нема нічого.

КОРОБКІН (читає). «Суддя»...

АМОС ФЕДОРОВИЧ. От тобі маєш!.. (Голосом). Панове, я гадаю, що лист задовгий. Та й дідько з ним: поганя таку читати.

ЛУКА ЛУКІЧ. Ні!

ПОШТМЕЙСТЕР. Ні, читайте!

АРTEM ПІЛІПОВИЧ. Ні, вже читайте!

КОРОБКІН (продовжує). «Суддя Ляпкін-Тяпкін справжнісінський моветон...» (Зупиняється). Мабуть, французьке слово.

Марія Антонівна та Ганна Андріївна.

Власноручний малюнок М. ГОГОЛЯ
до останньої сцени «Ревізора».

АМОС ФЕДОРОВИЧ. А чорт його знає, що воно значить! Ще добре, як тільки шахрай, а може й ще гірше.

КОРОБКІН (читає далі). «А втім, народ достеменно і добродушний. Прощаю, душа Тряпіцкін. Я сам, за твоїм прикладом, хочу взятися за літературу. Сумно, голубе, так жити, хочеться, зрештою, пожити для душі. Бачу, справді, треба за щось високе взятися. Пиши до мене в Саратовську губернію, а звідти в село Подкопіловку. (Перегортає листа) Його благородію, шановному панові, Іванові Васильовичу Тряпіцкіну, в Санкт-Петербурзі, на Поштамтську вулицю, в будинок під номером дев'янадцять сьомим, повернуті у двір, третій поверх, праворуч».

ОДНА З ДАМ. Який прериманд несподіваний!

ГОРОДНИЧИЙ. От коли зарізав, так зарізав! убив, убив, зовсім убив! Нічого не бачу. Бачу якесь свинячі рила, замість облич; а більше нічого... Вернуті, вернуті його! (Махає руками)

ПОШТМЕЙСТЕР. Куди вернуті! Я, ніби на вмисне, велів доглядачеві дати найкращу трійку: чорт надав дати та й ще наперед подорожні...

ДРУЖИНА КОРОБКІНА. Оце так, оце нечувана конфузія!

АМОС ФЕДОРОВИЧ. Однака ж, чорт його бері, панове! він у мене триста карбованців по-зичив.

АРTEM ПІЛІПОВИЧ. У мене теж триста карбованців.

ПОШТМЕЙСТЕР (з ітхаке). Ох! і в мене трісті карбованців.

БОБЧИНСЬКИЙ. У нас із Петром Івановичем шістдесят п'ять, прошу вас, асигнаціями. Именно.

АМОС ФЕДОРОВИЧ (розгублено розводить руками). Як же це так, панове? Як же це так, справді, ми сплюхували?

ГОРОДНИЧИЙ (б'є себе в лоб). Як я? ні, я я, старий дурень одурів, старий баран!. Тридцять років служу; жоден купець, жоден підрядчик не могли мене обдуривати; пройдисвітів і круїтів таких, що цілій світ ладні обікращав, круг пальця обкручував; трьох губернаторів! (махнув у руку) як є губернаторів! (махнув у руку) як є губернаторів! (махнув у руку) як є губернаторів!..

ГАННА АНДРІЇВНА. Та це не може бути, Антошо: він заручився з Машенькою.

ГОРОДНИЧИЙ (гнівно). Заручився! Дулю з перцем — от тобі заручився! Лізе мені в очі з заручинами!. (В нестяме). От, дивіться, дивіться, все світ, все християнство, всі дивіться, як обдурили городничого! Дурня йому, дурня старій падлюці! (Сваритьса сам на себе кулаком). Ех ти, товстоногий! Слімака, ганчирку взяла за вакуну персону! Ось він перетропив у шляхах дзвіночком видовзаное! Рознесе по всьому світу історію. Мало того, що будеш посміховицем — знайдеться писака, паперопусач, у комедії тебе вставити, от що боляче! Чину, звання не потикодує, і всі ширитимуть зуби й плескатимуть у долоні. Чого сміється? Із себе сміється... Ех, ви!.. (Ту по че із зlosti ногами об підлогу). Я бусіх із зlosti ногами об підлогу! Я бусіх

отчовів, що було в отому жевікові, схожого з ревізором? Нічого не було! от просто і на півмінці не було схожого, і от у місці ревізор! ревізор! Ну хто перший пустив, що він ревізор? відповідайте!

АРTEM ПІЛІПОВИЧ (розводить руками). Як воно трапилося, убийте, не можу пояснити. Ніби туман якийсь обгорнув,

чортоплав.

АМОС ФЕДОРОВИЧ. Та хто пустив! От хто пустив: очі молодчики! (Показує на Добчинського і Бобчинського).

БОБЧИНСЬКИЙ. Й-богу, не я! і не гадав... Добчинський, я нічого, зовсім нічого...

АРTEM ПІЛІПОВИЧ. Звичайно, ви...

ЛУКА ЛУКІЧ. Розуміється. Прибігли, мов божевільні з трактиру: «Приїхав, приїхав і грошей не платить...» Знайшли велику птицю!

ГОРОДНИЧИЙ. Натурально ви! Трепачі міські, брехуни, трекляти!

АРTEM ПІЛІПОВИЧ. Чорти б вас забрали з вашим ревізором і з вашими брехнями!

ГОРОДНИЧИЙ. Так! Нишпорите по місту, та людей малунтите, торохті просяктяти! Брехні розпускате, сороки кущовствті.

АМОС ФЕДОРОВИЧ. Паскудники кляти!

ЛУКА ЛУКІЧ. Ковпаки!

АРTEM ПІЛІПОВИЧ. Шмаркачі коротко-пузі!

Усі обступають Іх.

БОБЧИНСЬКИЙ. Й-богу, це не я, це Петро Іванович.

ДОБЧИНСЬКИЙ. Е, ні, Петре Івановичу, адже ви перший той...

БОБЧИНСЬКИЙ. А от і ні: першим були ви...

Я ВА ОСТАННЯ

Ті ж і жандарм.

ЖАНДАРМ. Чиновник, що приїхав по іменному велінню з Петербурга, вислихав вас зараз до себе. Він зупинився в гостинці.

Слова ці, ніби громом, разягли усіх. Здивовано вигукують дами: вся група, раптом змінивши пози, кам'яніє.

НИМА СЦЕНА

Городничий посередині, мов стовп з розчепіреними руками і закинутою головою. Праворуч його дружина й дочка завмерли в русі до нього; за ними поштмейстер, що обернувся на знак питання, звернений до глядачів; за ним Лука Лукіч, якось невінно збентежений; за ним, коло самого краю сцени, три дами, гости, що притулились одна до одної з найсатиричнішим виразом облич, який стосується безпосередньо родини городничого. Ліворуч од городничого: Земляника, склихнув голову трохи набік, немов до чогось прислухається; за ним суддя з розчепіреними руками, присів майже до землі й зробив губами так, ніби хотів посвистати або вимовити: «Отака ловися!» За ним Коробкін, повернувшись до глядачів з примурженим оком і їдким виразом на адресу городничого; за ним, із самого краю, Добчинський і Бобчинський з простягнутими один до одного руками, роззвільними ротами і виряченими один на одне очима. Решта гостей — оставлі. Мало не півтори хвилини скам'яніла група стоять нерухомо. Завіса падає.

ДНІПРО

«Чуден Дніпр при тихой
погоді!..»
М. ГОГОЛЬ.

Змінилось багато
В житті і в природі
Відтоді, як Гоголь слова ці прорік.
Чудовий Дніпро наш
При всякий погоді,
Хоч старшим він став на цілісний вік!

Збудились кипучі,
Нові його сили
І стала яснішою горда краса:
Колись небеса
В його водах світились,
А нині він сам ослілив небеса.

Колишеться море
Поверх Ненаситця,
В степах у південних, де місто й село
Вночі осявас
Дніпровська жар-птиця,
Якої і в назір колись не було!

Миколо Васильович!
Глянули б нині,
Яких тут нема тільки змін і подій!
Гойдає на хвилях,
Несе по Україні
Важкі пароплави Дніпро-чародій!

Він зрошує ниви,
Шумує в турбіні,
Сади поливає в колгоспних степах,
Приводить у рух
Ті заводи, що нині
Велично встають на його берегах!

За нашими планами,
Ранком чудовим
Веде він у полі нові трактори,
А ввечері світить
Нащадкам Паньковим,
Що любо ти ваші читать «Вечори».

Могутній на силу,
Красивий на вроду
У всяку погоду чудовий Дніпро,
Бо нині він сам уже
Робить погоду
Своєму народу на щастя й добро!

Набравшись од нас
Богатирського духу,
Рушає в Крим по краях степових —
Він візьме за коси
Зловісну посуху
І втопить, як відьму, в каналах своїх.

Напоїть зелені
Посадки водою,
Що встануть над степом високі, як мур.
І згине навіки
З Дніпром у двобої
Вітрище старий, суховій-чорнобур.

Над цвітом бавовни
І морем пшениці,
Над сріблом потоків дніпрових і плес —
Підімнеться сльово
Нової жар-птиці,
Нової будови Каховської ГЕС!

Миколо Васильович,
Гляньте! Повсюди —
Сади й новобуди квітчуть Дніпро.
О, як би красі тій,
Що створюють люди,
Служило б тепер ваше славне перо!

Чудовий Дніпро! —
Скаже всякий, хто гляне! —
Наповнє серце краса його вод...
Ta завтра Дніпро
Ще величнішим стане!
Так хоче, так зробить радянський народ.

ПЕРОМ
зго **перах**

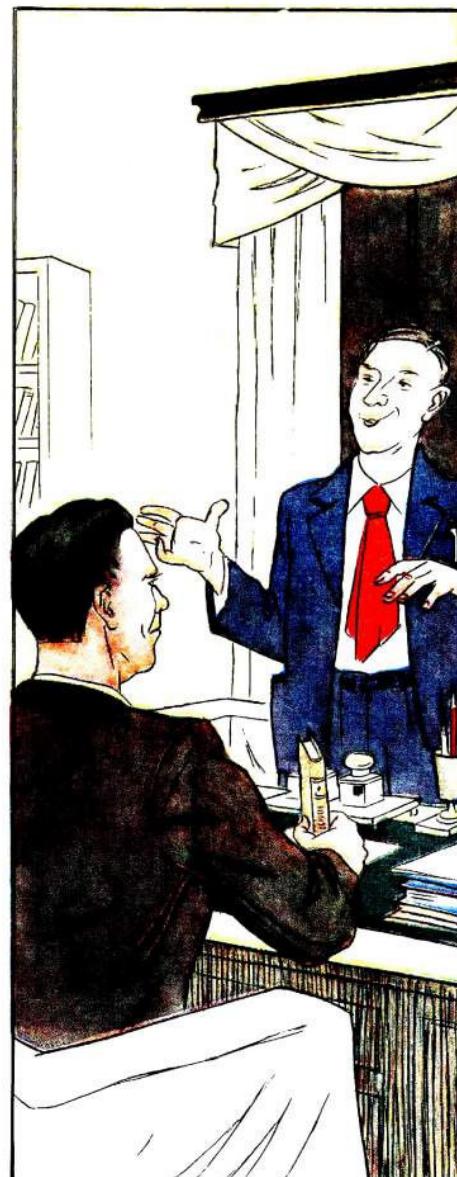
КУЛЯ, НАСПІХ ВІДЛІТА

У суботу, о другій годині дня, у Великому Токмаку, Запорізької області, мала відкритися районна партійна конференція.

Того ж дня, о восьмій годині ранку, тобто за 6 годин до відкриття конференції, вийшла з друку районна газета, в якій повідомлялося:

ГНУЧКИЙ
КРИТИК

Мал. Р. МЕЛЬНИЧУКА

Перечини

ЗА ДИМОВОЮ ЗАВІСОЮ

Начальник Костянтинівського (Сталінська область) «Будхімправління» П. Ф. Броненко проводить себе, як гоголівський Сквозник-Дмухановський у «віврено» йому місті. Прикрившись хімічною димовою завісою, він у 1950 році побудував дім братові О. Ф. Броненкові на вул. Фурманова, а в 1951 році — сестрі.

Городничий, злякавшись приїзду ревізора, говорив:

— Та якщо запитають, чому не побудовано церкву..., на яку п'ять років тому було асигновано суму, то не забути сказати, що почала будуватись, та згоріла... А то, чого добого, хто-небудь, забувши, здуру ляпне, що вона й не починалася.

А що скаже Броненко, коли його зберуться обревізувати?

ХТО СТОЇТЬ ПЕРЕД ВАМИ?

— Поганцю! піді та вмийся наперед! Шибенику нікчемний! Я не бачила твоєї матері, та знаю, що погань! І батько погань! І тітка погань!

Гадаєте, що це Хівра, їдучи на Сорочинський ярмарок, так полемізує з перехожими? Помиляєтесь!

Так, а часто ще й крутіше, розмовляє з своїми підлеглами головний інженер рудоуправління ім. Кірова Криворізького тресту «Дзержинськруд» Дмитро Платонович Яченев.

«Звичайна розмова його з підлеглами,— характеризував Гоголь такого, як Яченев,— позначалася суворістю і складалася майже з трьох фраз: «Як ви стойте? Чи знаєте ви, з ким розмовляєте? Чи розумієте, хто стоїть перед вами?»

Знають робітники рудоуправління, з ким розмовляють. Розуміють, хто стоїть перед ними.

Бажано, щоб це зрозуміли і керівники тресту «Дзержинськруд».

ВУЛИЦЯ З ПРИЗВИСЬКОМ

— За що мене прозвали міряни Рудим Паньком,— й-богу, не умію сказати,— призначався веселий гоголівський пасічник.

З таким же правом може вигукнути і одна з київських вулиць, що входить до селища ім. Т. Г. Шевченка:

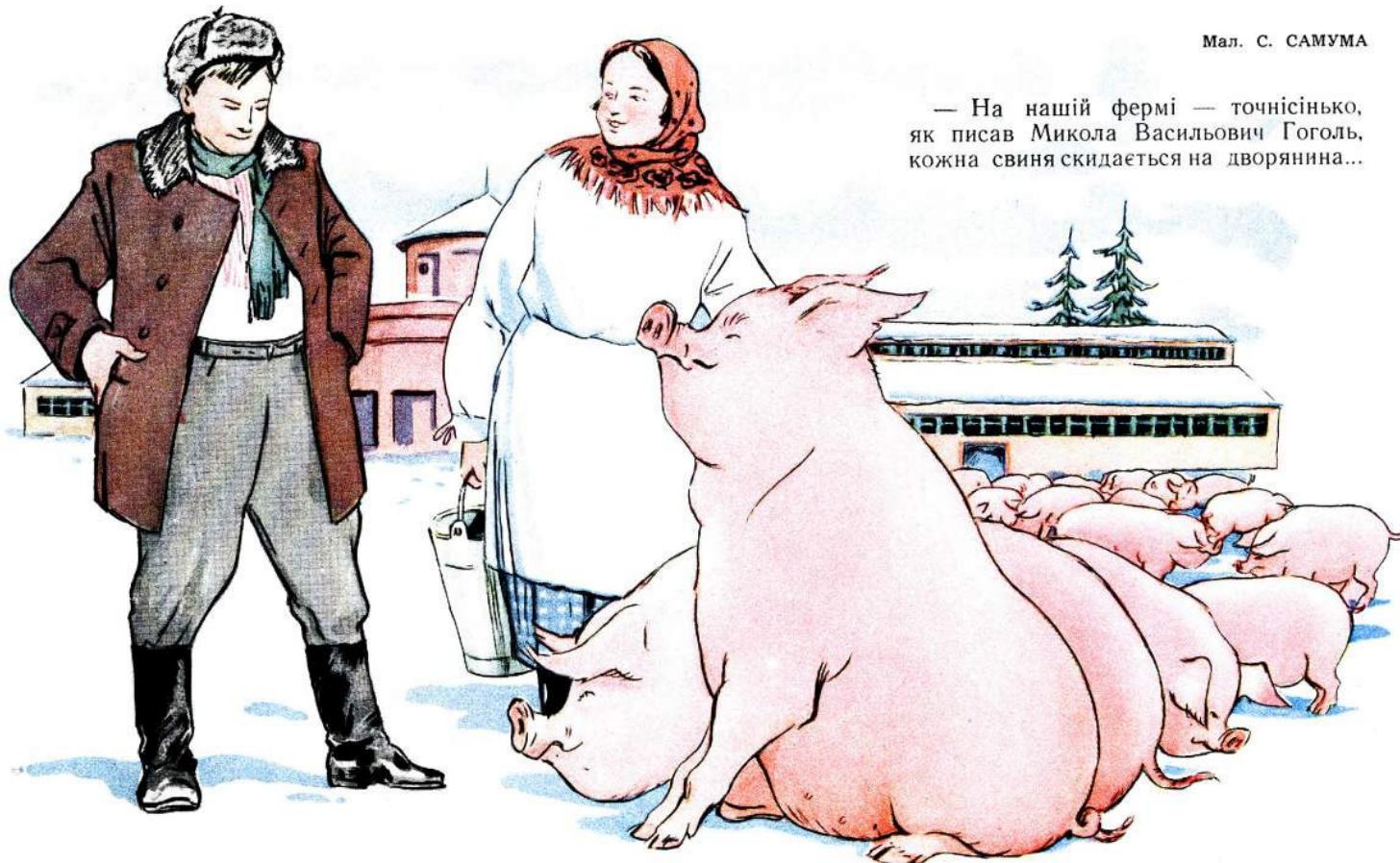
— За що мене прозвали міряни вулицею Гладковського? Хто такий Гладковський? Академік? Герой? Мореплавець? Винахідник? Ні! Компаса він не винайшов, пороху не придумав... Простий собі домовласник без певного роду занять — та й усе. Поселився одним із перших на мені і умудрився своїм іменем напаки мене, ще маленьку... Та краще вже назвали мене іменем Рудого Панька. Панька весь світ знає, а Гладковського?

...Гордо, як пава, походить вулицею свого імені Гладковський, мружить очко, приклада. Шукає підходяче місце... Він певен, він вірить, що виконком міської Ради ще раз утілить його жадобу слави і дозволить спорудити на вулиці Гладковського бронзове погруддя рідкісного в своєму роді домовласника Гладковського.

— Невже ми запізнилися? Невже конференція почала свою роботу раніш, ніж про це було повідомлено?

— Ни! — заспокоїли делегатів у райкомі партії.— Ви не спізнилися, це редактор газети т. Стеценко поспішила.

Читачі райгазети теж поспішили зробити з цього висновок, що редактор т. Стеценко на цей раз уподобилась гоголівському герою, якому часто доводилося чути: «Ну, брат, ти, здається, вже почав кулі відливати».

БРУХТАЛЬНА КОМЕРЦІЯ

Важко сказати, що більше до вподоби Максиму Омеляновичу Якіменкові — директорові Володимир-Волинської школи механізації сільського господарства: ота бекеша славна, в яку Гоголь одяг свого Івана Івановича Переєпенка, чи може костюм з добротного краму, із якого шив собі фрак Павло Іванович Чичиков. Проте, можемо з певністю сказати, що і таку бекешу і такий фрак, та що фрак! — мундир алжирського бея Максим Омелянович, як захоче, — пошиє! У нього є за що!

Набралось чимало грошей у Максима Омеляновича. І набралося не тільки тому, що він — директор школи і одержує пристойну зарплату... Ні!

Він знайшов спосіб видавлювати гроші з металобрухту.

Моторні хлопці, курсанти школи механізації, не одну піч і не один день їздили шкільними тракторами по Володимир-Волинських лісах і стягали до купи різний металобрухт.

Робили вони це залюбки, з піснею, зовсім не сподіваючись, що цією безперечно хорошою патріотичною справою... зароблять своєму директорові всього-на-всього... 36.000 карбованців.

— Ну, хай люди... А пальне? — запитаєте ви.

Ого! І тут все в порядку! Всі ці поїздки Максим Омелянович записав... як «практичну їзду». Треба ж курсантам вчитись!

За таку ж «практичну їзду» і «кучобу» зійшов і лід, який курсанти завезли на маслозавод, і сотні кубометрів дров, вивезених з лісгоспу, і перевезених товарів для торговельних організацій. Що й говорити, їзда «практична»!

Крім грошей, Максим Омелянович ще любить і свиней! Любить їх відгодовувати. Він і помідори садить, і ячмінь сіє, і сіно косить. Тільки все це він робить... чужими руками, руками отих самих трудолюбивих курсантів.

Скажемо прямо: ця комерція не тільки брухтальна; вона просто брудна.

— На нашій фермі — точнісінько, як писав Микола Васильович Гоголь, кожна свіння скидається на дворянина...

КРУГОСТІЛЬНІ МАНДРИ

Дячок ...ської церкви, що розповів страшну бувальщину про втрачену грамоту, запевняв, що його покійному дідові довелося бачити стіл, завдовжки як дорога від Конотопа до Батурина.

Чи є справді такі страхітливі столи? Важко повірти, але, мабуть, таки є — чого б ото стара людина брехала...

Та їх факти є переконливі, що підтверджують думку про існування таких столів.

І документи є. Міністром і начальниками підписані.

Наказ № 508 міністр комунального господарства УРСР підписав ще 27 листопада 1951 року. В ньому після слова наказу ю сказано:

«І. Завідуючим обласними, міськими відділами комунального господарства, начальникам обласних, міських і районних житлових управлінь:

а) Забезпечити безумовне виконання планів капітального ремонту житлового фонду, встановлені на 1951 рік»...

Пішла копія наказу в Київське міське житлове управління. Ознайомився з нею начальник управління т. Ленчин і 20 грудня 1951 року (от оперативності!) послав й начальникові Печерського району управління т. Козикову.

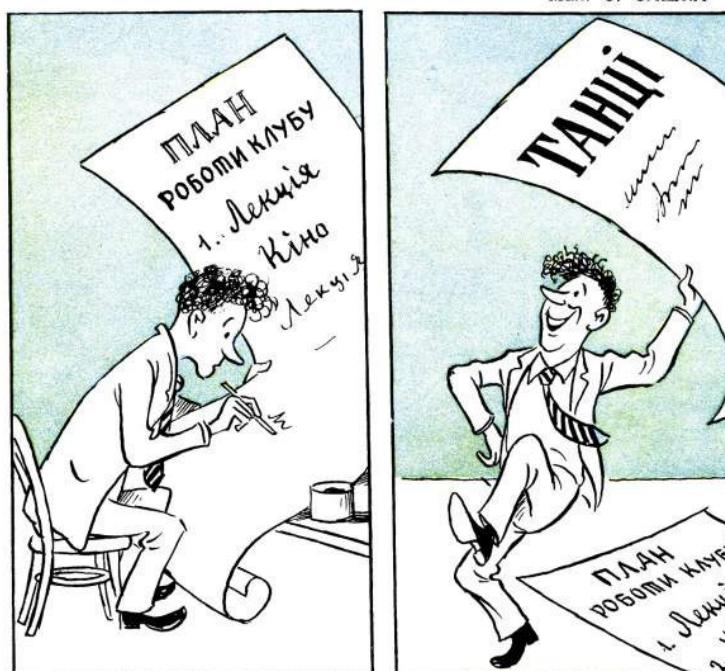
Ознайомився з наказом т. Козиков і надіслав його безпосередньому виконавцеві — ремонтній конторі свого управління. В контору копія надійшла... 8 січня 1952 р. Від міністерства до контори рукою подати, обидві установи містяться в Києві, на вулиці Кірова.

Чому ж так довго блукала копія наказу? А тому, що у т. Ленчини і Козикова, мабуть, такі столи, як ті, що згадувались — довжиною від Конотопа до Батурина!

Хай хвалить господа та копія, що взагалі не загубилася в бездонних шухлядах цих столів!

НЕ ПОПРАВНИЙ

Мал. О. САШКА

До чого не візьметесь, ноги затівають своє, і от так і кортить пуститися навприсядки.
(«Втрачена грамота»).

Г О Г О Л Ъ С М І С Т Ъ С Я, Г Л У З У С, Б ' С

Мал. ВЕ-ША

У крамниці... навідувався, як до власної комори.
«Мертві душі».

— Ех, хотілося б мені їх обчистити! Господи боже, як би хотілось! Як подумаш, ій-право, серце б'ється. Просто рука тримтить...

(«Картяри»).

Правосоціалістичний Бобчинський. — Нічого, нічого, я так: півником, півником побіжу...
«Ревізор».

Мал. О. КОЗЮРЕНКА

Як тільки ніч, то мертвяк і плентается в гості. Сяде верхи на димар, проклятий, і галушку тримає в зубах.
«Майська ніч».

Мал. В. ГРИГОР'ЄВА

...Пси заливалися всіма можливими голосами: один, задравши голову, виводив так протяжливо і так старанно, інший одергував за це бозіна-яке жадування; інший утіяв насіп, мов пальмар; проміж них дзвінів, мов поштовий дзвінок, невагомий дикант, мабуть, молодого щенята, і все це, нарешті, вершин вас, може стати або просто наділений дужою собачою натурою...

(«Мертві душі»).

Мал. ВЕ-ША

Дайте йому тільки ножа, та випустіть його на битий шлях, заріже, за копійку заріже!
«Мертві душі».

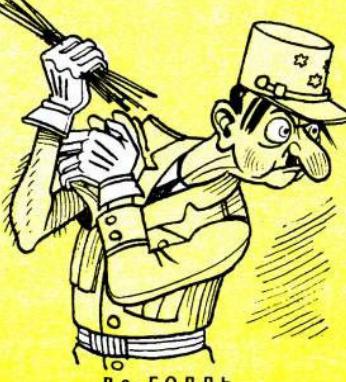
«Сю ж е т» — картина американського художника Вільямса Декуніна.
Репродукція з журналу «Арт месейн».

Тут було видно просто тупоумство, безислу, дряхлу бездарність, яка самоуправно стала в ряди мистецтва.
«Портрет».

Мал. В. ГРИГОР'ЄВА

...Давай і мотузочок! І мотузочок... знадобиться...
«Ревізор».

Ой, і дурний же народ французи! Ну, чого хочуть вони? Узяви би, й-богу, іх усіх та й перешмагав різками!
«Записки божевільного».

...Що не скаже слово, то й збреше, а такий на вигляд показний.
«Одруження».

А одного разу мене прийняли навіть за головнокомандуючого: солдати повискаювали з гауптвахти і салютували рушницями. Потім уже офіцер, який мені добре знайомий, на же мені: «Ну, браткі, ми тебе просто-таки прийняли за головнокомандуючого!»
«Ревізор».

ЗАПИСКИ БОЖЕВІЛЬНОГО

В кінці 1951 року американська газета «Нью-Йорк геральд тріблон» під сенсаційними заголовками опублікувала «Щоденники колишнього міністра оборони США Джеймса Вінсента Форрестола»,

які зберігаються в Білому домі. Як відомо, Форрестол закінчив свою воєнну кар'єру геройським стрибком з шістнадцятого поверху військово-морського госпіталю для божевільних.

«Щоденники Форрестола» опубліковано з величними скороченнями, зробленими цензурою. Не побачили світу, наприклад, такі записи з Форрестолівського «літопису»:

4 липня 1944 року.

Сьогодні сталася незвичайна пригода — мене запросили на обід до сенатора Гаррі Трумена. Коли я завітав до нього, зібралися вже багато гостей. Розмова крутилася навколо питання про майданчик війни. І хоч друга світова війна ще не закінчилася, всі прийшли до висновку, що час уже готовуватися до нової.

Трумен швидко йде вгору. На Уолл-стріт він тепер своя людина.

12 квітня 1945 року.

Море новин. Цей галантейник Трумен спочатку став віце-президентом, а тепер він уже президент! Справа, звичайно, не в його талантах. Тут все влаштували джентльмені з Уолл-стріту: Морган, Рокфеллер та інші. Він у них став чимось на зразок клерка в справах великого бізнесу. Вони йому платять по 100 тисяч на рік, а він мусить для них робити мільярди.

Чи не плюнти й собі на воєнну кар'єру, щоб зайнятися бізнесом? Тим більше, що останнім часом часто почала голова боліти, якось нездоровиться. Лікарі запевнюють, що це від перевтоми або від віскі. Мені ж здається, що від того й другого...

21 серпня 1946 року.

Знову тріщить голова, нудьгує в ліжку і ковтає якісь піллю. Був учора в Білому домі на нараді. Виступали однодумці Трумена. Прийшли до висновку: треба озброюватися і озброюватися. Я теж виступав і прочитав свій проект зближення морських сил Америки. Всі аплодували... А в голові якася мішаница. Плутоя найпростіші речі, забалакують. Днями, приміром, виступаючи в національному географічному товаристві з лекцією, я заявив: «Досвід історії учить, що війна — найнормальніший стан людини» і що «люди дикунгіли били один одного камінням ще задовго до появи бізнесменів». І забув, що незадовго до того в розмові з кореспондентами «Чікаго Тріблон» я щось говорив про «прагнення США до миру». Газета опублікувала на одній сторінці ці мої вислови. Вийшов конфуз. Треба бути обрежшим!

9 листопада 1947 року.

Неприємна новина... Виявляється, росіянин вже давно знає секрет атомної бомби. Ця звістка приголомшила всіх на Уолл-стріті. У Білому домі почалися чорні дні. Є чутки, що Трумен хотів оголосити триденний траур і заборонити в барах та кабаре всієї Америки танці й продаж спиртних напоїв. Але в зв'язку з протестами монополій, що промислють віскі і контейнелями, йому довелося попізти назад. Каракуль, що сам Трумен, одержавши звістку про розкриття атомного секрету, порвав на собі одежду, прохочивши галстук і цілі дні посипав собі голову попелом із каміння. Я себе теж почував, як на власному похороні. В голові наче сто чортів гонки скачуть...

13 квітня 1949 року, 3-я година ночі.

Вчора вранці, лежачи в постелі, зробив нечуване відкриття — знайшов засіб знищення людей. Ефективніший за атомну бомбу. Газета «Нью-Йорк таймс» подала під аршинним заголовком текст моїх висловів з цього приводу. Ось вони: «Я знайшов нову зброю, ця зброя — заразі хвороби. Ідеться про виробництво мікробів, які заносились би на територію ворога, щоб виникнені захворювання та смерть жителів»...

Мої справи піднялися, як на дріжджах. Чув, що мене у Білому домі збиралася нагородити спеціальною медаллю. Увечері моя дружина — Жозефіна Огден зауважила, що я в чудовому настрої. Ще б пайд! Коли вона вийшла, я спробував пройтися по кабінету на голові. Вийшло непогано, хоч і з невзначай кілька разів упав. Дивно, що я досі не знає, як це ззвучить. Отож якби всіх американців примусити ходити на голові! Скільки можна було б заощадити мільйонів доларів, які витрачаються населенням на придбання взуття. На заощаджені гроші добре було б побудувати у США величезний флот, який, за законом Архімеда, витіснить всю воду усіх океанів, морів, рік, озер, корит і навіть з акваторіїв. Витіснена вода могла б залити всі країни, що не приймають плану Маршалла! На сон грядущий вирішив трохи походити по стелі. Поліз на стіну, але чомусь упав і набив гуло. Мабуть, тренуватися треба! Спробую заснуть на голові...

16 того ж року без місяця.

Знову приходили лікарі, напували ліками, радили відпочинти десь у лікарні або в санаторії. Я заявив, що мені не відповінку, бо треба спішно проводити в житті програму переозброєння. Мій друг, спеціальний помічник Трумена Аврел Гарріман повіз мене все-таки до себе на віллу в штат Флоріда. Єдина справа міністерства оборони я буду керувати звідсі...

Рік 2000 квітня 43 числа.

Почалося з морської прогулочки. Плавали ми з Гарріманом у Флорідській протоці на особистій яхті Трумена «Ульяйсберг». Після партії в більздрі у мене затупило в голові і я вийшов на палубу. Вмостившись у кірці, я оглядав океан. Рантом я здригнувся і оставпів. Серед хвиль зліва від борту я помітив кілька перископів підводних човнів і страшні тарілки над ними. Зразу ж зрозумів: «Це російські підводні човни в супроводі літаючих тарілок!» З криком: «На нас напали!» я прожоком кинувся в кіруючі, здається, зне-притомнів... Прийшовши до пам'яті, відчув якийсь тягар на голові. То був пузир з льодом. «Атаку відбито?» — запитав я і хотів ехопіти: «Яка атака? Які там човни? — заспокоїв мене Гарріман. — То ж були дельфіни». Далі нічого не пам'ятаю.

Жовтопада 86 числа.

...Ніч. Світло місяця грає на моему щоденнику. Сиджу і пишу. Питання про «міжконтинентальні» ракети вирішив успішно. Тепер США можуть вести війну з усією земною кулею. Та що з кулею? Ми можемо воювати з Сатурном, Юпітером, Марсом. Я сяду в свою ракету, яку називаю «Форрестол I», і полчу в космос. Під час польоту визначу орієнтири для бомбардування Східної Європи й Азії. На всіх планетах я повтикаю смугасті прaporи Америки, набудую баз, навербую марсіан, венерців, меркурійців, місячників (чи як вони там називаються?) для нашої армії...

Ця космічна робота мене дуже утомила, і я вирішив прогулятися по карнізах і дахах, щоб ближче придбітися до своїх небесних сателітів. Відчинив віконце. У кімнату ринули пекельні шуми, гуркіт, завищання сирен... Подивився вниз і обімлів: по дорозі з гуркотом летіли російські танки. Що робити? Босій, в самій нічній сорочці, я спустився по ринві на троотуар і закричав:

— Карапул! Росіяни вступили у США!.. Полісмен, очевидно, не візнавши мене в темноті, грубо відробав: «Іди, дурну, проспіс i не вештайся голий по вулиці, бо відправлю в поліцію!» — «А російські танки?» — закричав я... «Іди додому, ідот! — розлютився полісмен і наскрився дубинкою. — Тож я пожежі машини!.. Десь на околиці пожежа!»

Потім з'явилися лікарі й лікарі і повели мене додому. Полісмена я звелів відправити на електричний стілець. Грубіяни!

Ніяких місяців! День без числа.

Сьогодні читав газети і дуже хвилювався. Проглянув книгу Джеймса Бернхайма «За світове панування». Одну історичну фразу з неї висівав: «США повинні відкрито виставити свою кандидатуру на керівництво світової політикою». До книги додана карта майбутньої американської імперії. Боже! Та це ж те, над чим я останнім часом думаю. Американська імперія! Ми переплюнуло Олександра Македонського і Наполеона, які хотіли управляти світом. Наша імперія буде складатися не з 48 штатів, а з 480, ні, ще краще, з 4800, а з 48000 мільйонів штатів.

Негайно ж викликав секретаря і почав йому диктувати список нових штатів. Коли землю було поділено на 500 штатів, я перешов до Марса, на якому рішив створити 300 штатів.

Бісові душі! Не дали мені закінчити поділ Юпітера на штати. Прибігли лікарі і насильно потягли на ліжко. Одному з них я відкусив носа...

Чортзна-яке число, місяць — у небі...

Сьогоднішній день є день найвеличнішого торжества! Хоч з світовою імперією нічого їй не клеться, король для неї знайшовся. Це — я! Ну як я раніше міг думати, що я тільки міністр оборони? Наказав поспікати всіх кореспондентів, щоб повідомити про це історичну подію. Кореспондентам я заявлю, що коли вступлю на престол, то в'їду на машини, запряжений білимі кіньми, в Нью-Йорк, ліквідувавши університети й замінив їх казармами. Всі демократичні організації позоряні, всіх позаарештовую, оголошу викидання масла антиамериканською діяльністю... Хай живуть гармати!

Прибігли кореспонденти у білих халатах і потягли на ліжко. Короля — на ліжко?! Добре, запам'ятаймо...

День історичний, число — теж.

Сьогодні мої іменини. Мені — 57. Для молодого короля не так уже багато. Цілій день одержував подарунки від членів конгресу і від дрізів з ділового світу. Розхвилювалася телеграма Ачесона: «Я дивуюсь тій самовідданості, з якою ви служите Америці». Чекаю, коли мене понесуть у мій новий палац. Всій ніч не спав. Ламав меблі, ходив рачки і гавкав, щоб було веселіше.

Нарешті! Урядова делегація прибула. Коли вона завітала в опочивальню, я в костюмі свого працюра Адама вілиз на стіл. Делегати попадали, як скосени, бо я, бажаючи показати їм свою королівську щедрість, почав обсипати їх подарунками: вазами, лампами, черевиками і іншими дорогими речами. Відчін члени делегації склонили міністру руки, одягли на мої королівські плечі мантю з довгими рукавами і в компортабельному лімузині повезли мене в палац. На шістнадцятому поверсі своєї резиденції я, нарешті, мав зможу відпочіти від церемоній. Мене оточили нові мої ради, мудрі джентльмени з бритими лобами, серед яких, як виявилось згодом, були чотири Наполеони і три Вашингтони. Бесіда з ними була напрочуд жвавою й цікавою — всі вони прекрасно розбираються в нинішній політиці американського уряду й одностайно схвалюють Й.

Чи 22 сло Цм орку.

Прокинувся рано і побудив усіх своїх ради, та візирів. Заявив їм, що в голові у мене є атомний двигун і що я можу літати з швидкістю 6.900 миль на годину. Один з Наполеонів не повірив. Тоді я, щоб розвіяти всі сумніви, називав відчинити вікно...

* * *

На цьому щоденнику Форрестола закінчується. На останньому аркуші рукою Трумена дописано: «Він поліг (не впав з шістнадцятого поверху, а «поліг!» — Р. С.) за вічизну. Форрестол — та ж жертва війни, якою бував всякий, хто гине на полі бою».

Слов, воєнну достойні завершили записи блаженного міністра оборони!

Підготував до друку
Р. СТРЕЛЬНИКОВ.

ЯК ІХ НАЗВАТИ?

Став Білий дім
Неначе той базар —
Скуповують,
Збирають всяку твар,

Нечисту шушваль,
Що чуже й своє
За долари
І фунти продає.

Усіх стягає
Білий дім до рук —
Негідників, садистів
І падлюк.

Купці, які
Відкрили цей базар,
І весь отої
Безгроміт іх товар —
Мертвиччина
Розкладена.

І все ж —
Як мертвими
Іх душами назвеш,
Отих панів
І хамів тих, коли
Вони людьми
Ніколи й не були!!

Чотомки ПРО ЇХНІ ПОРЯДКИ

КОЛУПАЮЧИ ПАЛЬЦЕМ У НОСІ

С люди, які, за близкучим визначенням М. В. Гоголя, «на весь світ і на все, що трапляється в світі, дивляться, колупаючи пальцем у своєму носі».

Один з таких «колупайлів» у «Тарасі Бульбі» спокійно розповідав своїх коханці:

«А он той, душечко, що ви бачите, держить у руках сокируту інші інструменти, то кат, і він буде карати. І я почне колесувати та інші робити муки, то злочинець ще буде живий; а як відрубають голову, то він, душечко, зразу ж і вмре...»

Офіційний кат Великобританії Шерпойнт виступив у королівській комісії по карах за великих злочинів і розповів про свою криваву роботу, причому дуже вихвалював поведінку жінок перед стратою. Колупаючи пальцем у носі, катюга заявив, що він покарав на горло кілька сот чоловік; що дев'яносто дев'ять засуджених із сотні ідуть на смерть спокійно; що він звик до своєї брудної роботи; що навіть знепритомнілих доводиться носити до ширбениці і вішати їх; що страта через повіщення — найгуманніша...

А «дущечки» з королівської комісії слухали спокійно людоїда, ставили йому питання, одне цинічніше другого, гомоніли з кривавим катом, як з рідним братом, не витягуючи пальців з носів своїх.

ВОЛЯ КУЛАКА

Агентство АДН повідомляє, що під час демонстрування фільму «Тімур та його команда» в одному з нюренберзьких театрів до заду вдерлася юрма поліцейських з наміром конфіскувати фільм. Обурені глядачі зажадали пояснень, але відповіді не одержали.

Та що ім могли сказати держиморди, що вважають за свій обов'язок «для порядку» ставити всім ліхтарі під очима?

Імпортована з-за океану демократія дала повну волю кулакам держиморд.

СКАЗАНО — ЯК ЗАВ'ЯЗАНО!

Мал. В. ГРИГОР'ЄВА

ГЕНЕРАЛ РОМУЛО

...Він знат, що таке дим, якщо не пороховий, то принаймні тютюновий.
(«Мертві душі»).

РІДЖУЕЙ

...Що за пропасті розігнався знову, дійшов до середини — не бере! що хоч роби — не бере, та й не бере!
(«Зачароване місце»).

ЧАН КАЙ-ШІ

Ну, подивись на себе, подумай лишень, що ти? Адже ти нуль, більше нічого.
(«Записки божевільного»).

ЕДГАР ГУВЕР

...Чи не можна... для спільноти нашої користі, кожний лист, що надходить до вашої поштової контори, вхідний чи вихідний, знаєте, так ото трішечки розпечатати й прочитати?..
(«Ревізор»).

Епіграфи

ЖЮЛЬ МОК

Жюль Мок, виступаючи в ООН за вказівкою американських босів, був по суті представником неіснуючого французького уряду Плевена.

(3 газет).

«Ні се, ні те: чорт знає, що таке!»
М. В. ГОГОЛЬ. «Ревізор».

В ООН іще недавно виступав Жюль Мок — заморським босом на догоду, Нахаба цей себе іменував Представником французького народу. І враз — пасаж!

Жюль Моку вишов строк, Слуга Плевен і інші всі лакеї Пішли відставку.
Хто ж тепер Жюль Мок?
«Ні се, ні те, чорт знає, що таке»...

I. ЗОЛОТАРЕВСЬКИЙ.

ВАН ФЛІТ

Командуючий восьмою американською армією в Кореї генерал Ван Фліт заявив: «Я задоволений тим, що північна частина Кореї так сильно зруйнована»...

Хоч він готов покірти світ,
Всьому людяному ворожий,
Сказать не можна,
що Ван Фліт
На Собакевича похожий,
Бо Собакевич сам гукне
У домовині:
— Бійтесь бога!
Ви з ким рівнясте мене?
Ван Фліт — це ж Гога і Магога!

ПРО КЛЕПКИ

Представник Канади на сесії Генеральної Асамблеї ООН, щоб показати свою учність, заявив, що є така книга «Два кроки вперед, один крок назад». Так неук перекрутів назузву твору В. І. Леніна «Крок вперед, два кроки назад».

(3 газет).

«Що-то вже, як у кого чорт має клепки в голові!»

(Слова Хоми Григоровича з «Вечора проти Івана Купала»).

У лобі лакузи
Такий, видно, лад:
Дві клепки — вперед,
Одна клепка — назад,
Четвертої ж клепки,—
Яккаже Хома,—
У лобі лакузи
І справді чорт ма!

ПРО ГРЕС СВИНСТВА

«...Свиня Івана Івановича потягла скаргу Івана Никифоровича».

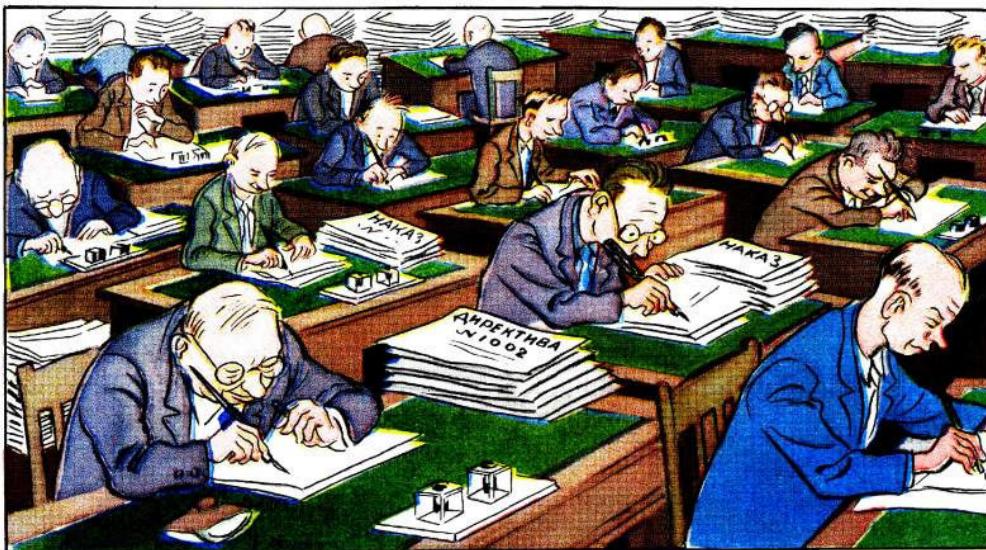
М. В. ГОГОЛЬ.

Колись із суду бурі свині
Лиш просьби інколи тягли,—
Заокеанські свині нині
(Це ясно видно по Медіні)
Людей судити почали.

П. ГЛАЗОВІЙ.

Мал. А. АГНІТА

Хустський (Закарпаття) та Жаб'яцький (Станіславщина) ліспромгоспи, де директорами тт. Юхнович і Руденко, систематично не виконують планів лісозаготівель. Живе керівництво тут підмінили безліччю директив.

Шум від пер був великий і скидався на те, ніби, кілька возів із хмизом проїжджали через ліс, засипаний на чверть аршина пересохлим листям.

(«Мертві душі»).

СТРАШНА ПОМСТА

У ворота ринку міста Вознесенська в'їхала обліпена багном автомашина. У кузові лежав «пан не красунь, але й не поганий на вроду, ні надто тонкий, ні надто товстий; не можна сказати, щоб старий, однак і не так, щоб надто молодий».

У кабіні автомашини сиділи дружина директора Акметчетської МТС (на Одещині) т. Сидорова — Наталка Семенівна і шофер Клочков М. О. Останній був дуже стомлений — встав він о третій годині ночі, вийшов о п'ятій, машина буксувала — шлях був важкий, погода — прекрасна... Постояла машина на базарі і ні з чим повернулася в МТС. Не пощастило продати підсвінка — отого панка, що лежав у кузові.

Панок собі сумирно рохкав, а Наталка Семенівна зловісно мовчала. Тільки дома сказала чоловікові:

— Нам такий бездарний шофер не потрібен... Через нього я спізнилась на базар.

І Клочкова звільнили з роботи, як такого, що не виправдав високого довір'я директорової дружини, яка на шоферів МТС дивиться, як на Селіфанів.

«Дуже дівно себе атестують» деякі зарозумілі керівні подружжя!

Незвичайні іригоди

ЗНАЙШЛАСЯ ЧЕРВОНА СВІТКА в харківському магазині № 6, що в Ленінському районі. Продана, як хутряне пальто, вона на плечах покупниці розлізлася, облізла, потріскалася і густо почевроніла від сорому за браноробів, що злили її з трухлявої шкіри на місцевій хутряній фабриці.

ЗАЧАРОВАНЕ МІСЦЕ. Три роки топочуться біля мосту на дорозі, що веде з Сміли до селища ім. Франка, голова міськради т. Мохонько та заврайшлях-відділу т. Маньковський. Тільки зберуться вони ремонтувати міст, як у них, не знати чого, опускаються руки. Зачароване місце якесь — не інакше...

ЗАБЛУДИЛИ ДРОВА, куплені для опалення приміщення Ржищівського (на Київщині) райвідділу сільського господарства. Вони, як гоголівський Каленик, опинилися у чужій хаті — на квартирі у завідувача Ржищівським райвідділом сільського господарства Р. М. Акатова.

ВІН ГНІВАТЬСЯ...

Боже, які є чудові посади і служби! Як вони підносять і тішать душу!
(М. В. ГОГОЛЬ. «Невський проспект»).

Він — це Хачик Моцесович Алавер'ян. Його поява на території дільниці завжди викликає пожвавлення серед робітників.

— Тепленський?.. — переморгуються вони.
— Богонь!.. На повну норму хапнущ.

Коли Хачик Моцесович тільки тепленський — значить, кричати буде, але не дуже довго і не дуже голосно. Коли ж про нього кажуть, що «хапнущ повну норму» — це означає, що буде буря з громами й блискавками.

— Якого біса тут швендяєш! — кричить Алавер'ян, уздрівши на майданчику гірничо-промислового училища бригадира т. Скирду.

— Ми тут працюємо, — відповідає бригадир. — Може подивитесь? Може, до речі, розпорядитесь, щоб нам швидше доставляли матеріали, а то годинами доводиться простоювати, поки діждешся машини...

— Ледар! А без машин не можете обійтися?! — аж хріпить Алавер'ян. — Не для вас у мене машини. Машини потрібні для іншої, більш серйозної роботи.

Машини виконробської дільниці, якою керує Хачик Моцесович Алавер'ян, справді у роз'зді. Вони перевозять дрова, вугілля, вапно для... приватних осіб.

Хачик Моцесович вважає себе людиною чесною, а тому виручку від таких поїздок чесно ділить між собою і шоферами: карбованець тобі — карбованець мені...

— Свіжа колійка, вона, знаєте, піколи кишеню не обтяжує, — каже Хачик Моцесович.

Якось цеховий комітет профспілки скликав збори для обговорення соціалістичних зобов'язань.

Появився Алавер'ян — тепленський, звичайно, — і заволав:

— Закрити збори. Які там зобов'язання! Яке там змагання! Нічого тут теревені розводити...

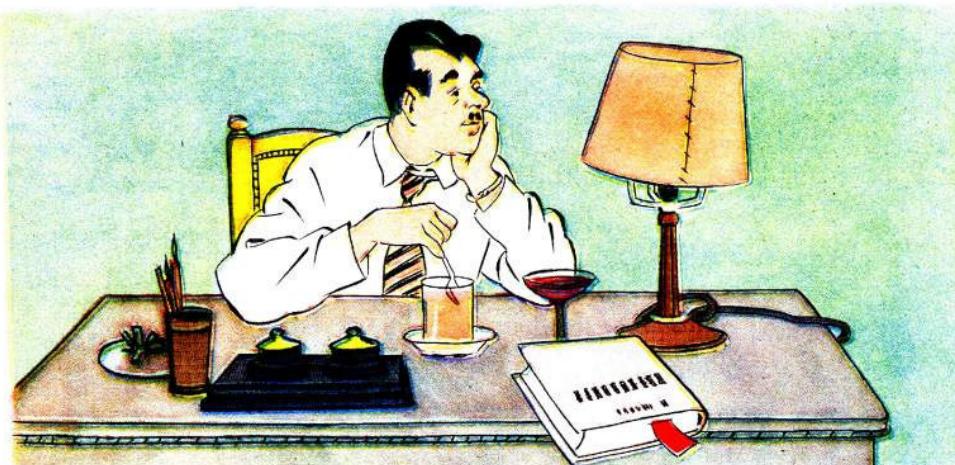
Виконробська дільниця, очолювана Алавер'яном, виконала план 1951 року ледве на 80 процентів. На самопочутті начальника дільниці це анітрохи не відбилося. Хачик Моцесович ходить, як пава, і чатує, на кого б ще накинутися, хто ще сумнівається в тому, що він — Хачик Моцесович — начальник і що перед ним на виконробській дільниці повинно схилятись все живе...

О. ДРОБОТ.

м. Олександрія,
Кіровоградської області.
виконробська дільниця
«Донбаселектромонтаж».

САМОСТІЙНО НЕВИВЧАЮЧИЙ

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

У його кабінеті завжди лежала якась книжка із закладкою на 14-й сторінці, яку він постійно читав уже два роки.
(«Мертві душі»).

ЛЕГКОВІ П'ЯТИТОНКИ

У всякому ділі, звісно, є голова. І у нас, Перче, в автотранспортній конторі «Укрводбуду» теж є голова — начальник контори т. Постников.

Контора має чималій автопарк. Всім на двох, вантажні автомобілі у нас експлуатуються так, ніби вони легкові. Іздяль ними по одному, по двоє працівники управління будівництва. Шофири неодноразово заявляли про це т. Постникову. Але той, як гоголівський голова: любить прикинутися глухим, особливо, коли по-

чує те, чого йому не хотілося б чути. Тому я й вирішив звернутися до тебе, Перче.

Адже глухота не заважатиме т. Постникову читати цього листа.

П. ПЕРЕТЬЯНЕЦЬ.

м. Запоріжжя.

МЕРТВІ КУРЯЧІ ДУШІ

Гоголівський Чичиков полював на мертві людські душі. Голова нашого колгоспу т. М. Коваленко набагато скромніший. Він теж цікавиться мертвими душами, але курячими. Справу з мертвими курячими душами він оформив на засіданні управління. У рішенні управління записано: «Кожний колгоспній двір повинен дати колгоспові позичково в тимчасове користування одну курку».

Для чого це потрібно? Справа в тому, що колгосп не виконав плану розвитку тваринництва по птиці. І от, щоб обдурути контролючі органи, Коваленко ви-

рішив на час перепису, який провадився в січні, зібрати на птахоферму курячі душі...

Чичиков, як відомо, мандрував у бриці, про яку говорили, що вона далеко не зайде. Про це слід було б пам'ятати т. Коваленкові: в кареті минулого в наш час і з місця не зрушиш!

С. ПЕРВОМАЙСЬКИЙ.

Колгосп ім. Сталіна,
Обухівського району,
Київської області.

У МУЗЕІ ГОГОЛЯ

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Перо гусяче, але вічне.

ШКОДА!

То правда, що завідувач нашого райкомунгоспу т. Нех і голова виконкому райради т. Сава не шкодують грошей на ремонт. Досить сказати, що на ремонт лазні було витрачено понад 20 тисяч карбованців, а на обладнання електростанції — близько 100 тисяч. З того часу лазня не працює, а електростанція дає струм тільки на великі свята, бо там вічно щось псуються та ламається.

Як бачиш, Перче, грошей у нас

справді не шкодують. А шкода! Шкода, що «отці» нашого міста досі запроваджують в життя «мудрість» відомого гоголівського героя: «Воно чим більше ломки, тим більше означає діяльності градоправителя».

В. СКОЦЕНЬ,

В. КМІТА,

Л. РОМІЛОВИЧ.

м. Підволочиськ,
Тернопільської області.

ПЕРЕЦЬ ДОПОМОГ

У № 23 (1951 р.) журналу, в розділі «З нашого фотоальбома» ПЕРЕЦЬ опублікував матеріали про директора Лопатинської (на Львівщині) МТС т. Гузєєва, який зволікав будівництво клубу механізаторів. Начальник політвідділу МТС т. Кобець повідомив редакції, що, обговоривши виступ Перца, збори партійної організації вказали т. Гузєеву на непропустимість недооцінки громадської справи. Будівництво клубу залишено. У клубі провадиться масово-політична робота.

* * *

У будівельно-монтажному управлінні № 14 «Укрводбуду» було погано організовано розвантаження будівельних матеріалів, що надходять для будови комунізму. Одерживши про це листа, ПЕРЕЦЬ повідомив його зміст головному управлінню будівництва. За погане збереження будівельних

матеріалів майстра відділу постачання управління Шерстюка К. К. знято з роботи.

* * *

Жителі с. Пії (Ржищівського району на Київщині) поскаржилися Перцеві на те, що колгоспний радіовузол довгий час не працює. Виконкомом райради повідомив, що ним вжиті заходи до забезпечення безперебійної роботи колгоспного радіовузла.

* * *

Група колгоспників звернулася до ПЕРЕЦЯ із скаргою на Талалаю — бригадира Адамівського колгоспу (Плісківський район на Вінниччині), який похуліганському поводився з колгоспниками. На прохання редакції, райвідділ міліції розслідував факти, наведені в листі. Талалаю П. П. за хуліганство засуджено до одного року позбавлення волі.

КУР'ЄРСЬКІ ШКАПИ

За свідченням М. В. Гоголя, у Миргороді були колись «худі-прехуді шкапи, відомі... під назвою кур'єрських». Тепер тих шкап у Миргороді немає. Їх прибрав собі Шосткинський райвідділ зв'язку для доставлення пошти. Ці «огорі» літають по району з швидкістю слимака.

У зв'язку з цим листи потрапляють, наприклад, адресатам селища Вороніж (за десять кілометрів від Шостки) аж на сьомий день.

Л. ГУЖВА.

Сумська область.

«ШИНОК, ІМ'Я ЯКОМУ... АКУЛЬКА»

Дивно, дорогий Перче, натрапити в наш час на описаній Гоголем «шинок, ім'я якому... Акулька». Коли б ми особисто не відвідали Миколаївську чайну № 5, якою завідує т. Тимофієв, ми б ніколи не повірили в «Акульку».

Відвідувачі цієї чайної поділяються на «своїх» і «чужих». «Свої» обслуговуються швидко, в перву чергу. «Чужі» ждуть не діждуться, доки офіціантка Ганна Андрієнко зволить подати жарке, схоже, як сказано в Гоголя, на «сокиру, засмажену замість яловичини».

З нами, як з «чужими», й сталася така пригода. Коли нам набридло слухати грубощі офіціантки й ждати замовленого, ми заражали «книгу скарг». Книги в чайній не знайшлися. Замість ней Ганна Андрієнко принесла «книгу подяк».

Що ж — запишемо подяку! Авансом подякуємо Миколаївському трестовій ідалені та ресторанів за те, що він негайно ж ліквідує неподобства в чайній № 5.

КАРАЧЕНЦЕВ, ЗАБОЛОТНИЙ, КОСТАНТИНОВ, САЛИЦЬКИЙ, інструктори - ревізори районних споживспілок Миколаївської області.

Редактор Ф. МАКІВЧУК. РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ: Остап ВІШНЯ, О. КОЗЮРЕНКО, О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІИНІК.

Видавництво ЦК КП(б)У «Радянська Україна». Адреса редакції: Київ, Коцюбинського, 7. Тел. 5-92-77, 5-30-31. Передплатна ціна 2 крб. на місяць.

Журнал «Перець» № 4 (231) (на українській мові).

Підписано до друку 9.II. 1952 р.

Формат 70×105 см. 1,5 друк. арк.

БФ 00621.

Друкарня видавництва ЦК КП(б)У «Радянська Україна». Київ, Прозорівська, 59.

Зам. 366. Тираж 100.000 прим.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПАЦЮК

Мал. О. КОЗЮРЕНКА

Пацюк з'їв і знову роззявив рота, і вареник... помандрував за першим. А його тільки й роботи було, що жувати та ковтати.

(«Ніч перед різдвом»).